

REMÉNYIK SÁNDOR KÖTETE

Az irodalmi radikalizmus Cluj¹-on csatázik a konzervatív nemzetiséggel. Csaták hiszen máshelyt is folynak, de csendesebb dübörgéssel, kevesebb füsttel, halkabb kommandóval. A nagyobb hősiesség radikális oldalról adódik, Clujon csak a konzervativizmusnak van Hinterlandja.

Sok érdeklődést nem kelt a háború. Az olvasók a terjedelmes hírlaphasábokon át is megérik, hogy nem forog kockán semmi sem. Még egyéni sorsok sem. Ebben a háborúban senki sem halhat hősi halált. Ha akarna, akkor sem. Sőt... és azt a vezetők nagyon érzik, mindegyik félre jó üzlet ez a háború. *Napkelet... Pásztortűz...* a nevek forgalomba jönnek. Stendhal mondja, hogy a fiatal ember csak hasznát látja, ha egy párbajjal lép be a társaságba. Irodalmi fiataljaink utánérik Stendhal igazságát.

Reményik Sándor most megjelent kis verseskötete adott a fentiekre apropót. Egyébre igazán nem ad. De mert e költői pálya rövidségénél fogva nem osztható korszakokra, igazságos vele szemben csak az lehet, aki oeuvre-jére – átfogóan vet tekintetet. Csak versekről lehet szó, mert kényszerült publicista és irodalompolitikai szereplése bár szépen visszavezethetők kedély- és gondolkodásbeli diszpozícióira, mégis zavarnák a képet, melyet Reményikről szólván, magunknak rajzolunk.

Reményik nem művész. *Márványtömb* című versében némi claire voyance-szal látja meg a művészi vívódást, a teremtő lázat, a szüntelen áldozatot... és Reményiknek hitelesen tudnia kell, hogy az ő versei nem ilyen kohóból teremnek.

Mély szív, nemesült kedély, tisztaságra törekvés szimpatikussá teszik verses megnyilatkozásait, az utolsó évek zűrzavara sok embert kergetett azok táborába, kik az egyszerű szív egyszerű gesztusában addig is örömet találtak és megtalálták, azok táborában, akik legalább az irodalomban egy kis szolid megnyugvást kerestek... Reményik ennek a pár évnek szívesen hallgatott dalnoka volt. Nem kicsiny dolog és ne kicsinyelje senki.

Ne, különösen Erdélyben, ahol a Reményik-versek minden Sittlichkeit erényükön túl is állták és állják a versenyt a másik oldal legjobb megnyilatkozásaival.

Kalauz, I. évf. 11. szám – 1922. márc. 12

¹ Ekkor már csak románul lehetett láírni a helységnevet. (A szerk.)